

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Asia: Mieli-pide Karhusaaren kaavarun-gon osallistumis -ja arviointisuunnitelmasta (12.5.2014) ja kaavarun-gon luonnosaineistosta

Mieli-piteen jättää Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa r.y. (rek.nro 116.353). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnosuoja-lua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdys-siteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Tringa ry kiittää mieli-piteelle myönnetystä lisäajasta. Yhdistys on tutustunut Karhusaaren kaavarun-gon luonnosaineistoon ja lausuu siitä mieli-piteenään seuraavaa.

Alueen linnustollisesta merkityksestä

Kaava-alue alueen länsipuolen ruovikkoinen Östersundominlahti (Kapellviken ja Karlvik) kuuluu Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -nimiseen Natura-alueeseen. Uudenmaan maakunnallisesti tärkeät lintualueet selvityksessä (Ellermaa 2010) Östersundomin lintuvedet on todettu linnustoltaan vähintään maakunnallisesti arvokkaiksi. Lintuvesikokonaisuuden linnustoarvot ovat heikentyneet 1990-luvulta hoidon ja ennallistamistoimien puutteen vuoksi. Ainoa lahdista, jolla hoitotoimenpiteitä on toteutettu on Kapellviken.

Lahtien linnustollista merkitystä ei tässä tilanteessa saa edelleen heikentää esimerkiksi harkitsemattomalla kaavoituksella vaan alueen arvot tulee palauttaa hoitotoimin. Tringan mielestä alueelle tulee viipymättä laatia kaikki lintulahdet kattava hoito- ja käyttösuunnitelma, jonka toteuttamiseen varataan riittävät resurssit.

Kaavatilanne ja Karhusaaren kaavarunko

Kaavarungon alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Östersundomin alue jätettiin Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta ja alueella on voimassa Itä-Uudenmaan maakuntakaava. Östersundomin yleiskaava on parhaillaan valmistelussa. Östersundomin osayleiskaavaluonnoksen Natura-arviointi totesi luonnoksessa suunnitellun maankäytön aiheuttavan merkittävää haittaa Natura-alueelle. Tästä huomatta kaupunginhallitus oli hyväksynyt Östersundomin yleiskaavaluonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi (OAS s. 3).

Nyt kaupunkisuunnitteluviraston tarkoituksena on laatia kaavarunko, joka tulee toimimaan ohjeena Karhusaaren asemakaavoitukselle. Kaavarunko tulee siis ohjaamaan alueen asemakaavoitusta oikeusvaikutteisen yleiskaavan tavalla.

Vaikka kaavarungon tarkoituksena on toimia osayleiskaavan lailla, ei sitä osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan tulla hyväksymään kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa. Kaavarunko on OAS:n mukaan tarkoitus hyväksyttävä ainoastaan kaupunkisuunnittelulautakunnalla. Tringan käsityksen mukaan maankäyttö- ja rakennuslaki ei tällaista menettelyä tunne. Kaavarunko, jota ei vahvisteta kaupunginvaltuustossa ja joka perustuu Natura-arvioinnissa toteuttamiskelvottomaksi todettuun kaavaluonnokseen ei voi yhdistyksen näkemyksen mukaan toimia asemakaavoituksen ohjeena.

Kaavarunkoluonnoksen sisällöstä

Skutholmenin ja Karhusaaren länsilaidalle on osoitettu asuinrakentamista lähelle rantaa. Erityisesti täällä suojavyöhyke lintuvesialueen ja rakentamisen välille jäisi aivan liian kapeaksi samalla kun häirintäpaine linnustoa kohtaan kasvaa merkittävästi alueelle tavoitellun asukasmäärän kasvun myötä.

Erityisen ongelmallista myös niin luontoarvojen kuin laajemman alueen suunnittelun näkökulmasta on Talosaaren vievä, kaavarunkoluonnoksessa osoitettu siltayhteys, joka koskee hyvin konkreettisesti myös Talosaaren suunnittelua.

Lopuksi

Koko Östersundomin alueelle tavoitellaan merkittävää uutta asutusta. Alueen suunnittelulta vaaditaan erityistä huolellisuutta sen merkittävien luontoarvojen vuoksi. Maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain määräysten noudattaminen erityisen huolellisesti on koko Östersundomin yleiskaavan alueella enemmän kuin perusteltua. Tringan mielestä kaavarungon suunnittelu tulee lopettaa ja suunnitella alue lain edellyttämällä kaavoitusmenettelyllä, jossa kaavoituksen vaikutukset luontoarvoihin punnitaan ja turvataan asianmukaisesti. Korvaamalla yleiskaava kaavarunko-nimisellä suunnitelmalla ei ole mahdollista sivuuttaa yleiskaavan Natura-arvion tuloksia. Alueella on toteutettava sellainen suunnitteluvaihtoehto josta ei aiheudu merkittävää haittaa linnustolle.

Helsingissä 25. päivänä kesäkuuta 2014
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Lähteet:

Ellermaa, M. 2010: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa 37. - 38: 140 – 173. Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry.